

1. Aanleiding

In de profielschets van de burgemeester is opgenomen dat het samenspel binnen het bestuur bevorderd moet worden. Daarnaast is in de gemeenteraad unaniem de motie 'Samenspel college B&W en gemeenteraad' aangenomen die de burgemeester verzoekt: een voorstel uit te werken, in samenspraak met de gemeenteraad en het college van B&W, om afspraken te maken voor de inrichting van het samenspel tussen gemeenteraad en college van B&W.

Bovenstaande is vertaald in de volgende opdracht aan de burgemeester, als bestuurlijk opdrachtgever, en de griffier, als ambtelijk opdrachtgever:

“Ontwikkel een procesvoorstel om concrete ontwikkelpunten te inventariseren en te implementeren ten behoeve van het verbeteren van het onderling debat binnen de raad en het samenspel met het college, inwoners en maatschappelijke partners. Belangrijk onderdeel hierin is op zoek gaan naar concrete instrumenten die bijdragen aan de verbinding tussen representatieve en participatieve vormen van democratie. Dit ontwikkeltraject heeft tot doel om als raad en college, samen met inwoners en maatschappelijke partners, bij te dragen aan het versterken van de lokale democratie.”

In bovenstaande opdracht is niet alleen opgenomen dat het samenspel binnen het bestuur bevorderd moet worden, maar wordt nadruk gelegd op de interactie met 'buiten'.

De volgende vragen nemen hierin een centrale rol in:

1. Wat voor raad wil je zijn en hoe verhoudt zich dat tot het beeld dat het college, inwoners en maatschappelijke partners hierover hebben c.q. nodig hebben?
2. Hoe verbeteren we de opdrachtgevende ofwel kaderstellende rol van de raad? Welke kaderstellende (of juist controlerende) instrumenten zijn hiervoor nodig en wat vraagt dat van de raad en fracties of individuele raadsleden?
3. Hoe zet je de instrumenten in en welke randvoorwaarden en spelregels zijn daarvoor van belang? Hoe versterkt het inzetten van deze instrumenten de democratie?

Voor de uitwerking van deze vragen is de Werkgroep Bestuurlijke Ontwikkeling ingesteld. De werkgroep heeft als taak het ontwikkelen van producten. Daarnaast is een klankbordgroep ingesteld die feedback geeft op de producten en processen die door de werkgroep worden voorgesteld.

De werkgroep Bestuurlijke Ontwikkeling heeft de volgende ontwikkelpunten voor zichzelf opgesteld:

De gemeenteraad:

- ontwikkelt een meer eigenstandige positie/rol;
- maakt keuzes en brengt in zijn werk meer focus aan;
- Investeert hiervoor gericht in scholing/ professionaliseringstrajecten om deze rollen uit te voeren.

De werkgroep heeft deze ontwikkelpunten vertaald naar een aantal activiteiten.

Het betreft de volgende activiteiten:

1. Professionaliseren door middel van
 - a. Verbeteren informatievoorziening raad
 - b. Vergroten grip op Verbonden Partijen
2. Herijking Reglement van Orde
3. Verbeteren debat door middel van
 - a. Scholing

- b. Ontwikkelen van hulpmiddelen en raadsinstrumenten
 - c. Verbeteren raadsvoorstellen en raadsmededelingen
4. Beoordelen nut en noodzaak werkgroepen en commissies
 5. Verbeteren verhoudingen tussen inwoners-raad-college-ambtelijke organisatie door middel van uitwerking opbrengsteen Quick Scan Lokale Democratie
 6. Doorontwikkeling van de raadsagenda: organiseren van Roosendaal Top
 7. Pilot kaderstelling over het onderwerp veiligheid op straat
 8. Verbeteren kaderstellende positie van de raad door invoering Fase 0

Deze activiteiten zijn besproken met de klankbordgroep en vastgesteld door het presidium.

De activiteiten kunnen verder worden uitgewerkt. Voor een aantal activiteiten is hiermee al een begin gemaakt. In het bijgevoegde activiteitenplan zijn de afzonderlijke activiteiten beschreven (bijlage).

2. Beoogd effect

- Invulling van het raadslidmaatschap wordt verbeterd en effectiever
- De raad neemt zijn ruimte, het college durft meer los te laten en het college krijgt meer ruimte, de raad durft meer los te laten.
- Het debat wordt aantrekkelijker voor de toeschouwer en minder op punten en komma's gevoerd
- Contact met inwoners wordt laagdrempeliger en vernieuwend en duidelijker ingepast binnen de verhouding raad en college
- Spelregels en instrumenten zijn helder en hebben geen onnodige, inperkende werking op de raads- en commissievergadering
- Kennis van fractiespecialisten worden beter benut
- Het aantal vergaderuren wordt verminderd
- Er wordt tijd vrijgespeeld voor externe oriëntatie met de raad als geheel
- De zichtbaarheid van de raad wordt vergroot door bijvoorbeeld vergaderen op alternatieve locaties buiten het raadhuis

3. Argumenten

We zijn op weg naar een kanteling/koerswijziging waarin het van buiten naar binnen denken gemeengoed wordt en bijdraagt aan het herstellen van het vertrouwen in de overheid.

Het versterken en verbeteren van de Roosendaalse democratie door de raad een beter omschreven rol en positie in te laten nemen in de keten samenleving – volksvertegenwoordiging – college – ambtelijk. Deze verbeteringen versterken de opdrachtgevende ofwel kaderstellende rol van de raad, de aanspreekbaarheid van de raad als geheel en de aansprekendheid van zijn debatten en besluiten.

4. Kanttekening

De opdracht is ambitieus. De uitwerking en uitvoering van activiteiten zijn gepland in zowel de huidige als volgende raadsperiode. Hierdoor is er geen zekerheid of de huidige raad dezelfde ambities heeft als de komende raad (en vice versa).

5. Financiën

De kosten voor de activiteiten in 2021 en 2022 bedragen € 50.000 en worden ten laste gebracht van raads- en griffiebudgetten: stadsgesprekken, uitbestedingsbudget en opbrengst detachering.